

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ & ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ

ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ & ΕΠΑ.Λ. Β'

14 ΜΑΪΟΥ 2011

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

- A1.** Θεωρία, σελ. 152 σχολικού βιβλίου.
- A2.** Θεωρία σχολικού βιβλίου. Δύο ενδεχόμενα A, B ενός δειγματικού χώρου Ω λέγονται ασυμβίβαστα όταν $A \cap B = \emptyset$.
- A3.** Θεωρία, σελ. 65 σχολικού βιβλίου. Η σχετική συχνότητα f_i μιας παρατήρησης x_i ενός δείγματος, προκύπτει από το λόγο $f_i = \frac{v_i}{n}$, όπου v_i είναι η συχνότητα της παρατήρησης x_i προς το μέγεθος n του δείγματος. Έτσι, αν πολλαπλασιαστεί επί 100 εκφράζει την ποσοστιαία εμφάνιση της παρατήρησης x_i , σε σχέση με το μέγεθος του δείγματος n .
- A4.** α) Λ, β) Λ, γ) Σ, δ) Λ, ε) Σ.

ΘΕΜΑ Β

- B1.** Έστω $N(A), N(B), N(M)$ τα πλήθη αντίστοιχα των άσπρων (A), κόκκινων (K) και μαύρων (M) σφαιρών. Επειδή $P(M) = \frac{1}{4}$, θα είναι: $\frac{N(M)}{N(\Omega)} = \frac{1}{4} \Leftrightarrow N(\Omega) = 4 \cdot N(M)$.
- Το πλήθος $N(M)$ όμως είναι φυσικός αριθμός, άρα: $N(\Omega) = \text{πολ}4 = 4\kappa, \kappa \in \mathbb{N}^*$.
- Αφού $64 < N(\Omega) < 72$ έπεται $64 < 4\kappa < 72 \Leftrightarrow 16 < \kappa < 18$. Αφού κ φυσικός έπεται $\kappa = 17$.
- Άρα $N(\Omega) = 4 \cdot 17 = 68$.
- B2.** Είναι $A \cup M \cup K = \Omega$, άρα $P(A \cup M \cup K) = P(\Omega) = 1$ (1), με $A \cap M = \emptyset, A \cap K = \emptyset, M \cap K = \emptyset$, δηλαδή τα A, M, K , είναι ανά δύο ασυμβίβαστα.
- Έτσι η (1) γράφεται $P(A) + P(M) + P(K) = 1$.
- Προκύπτει έτσι $\frac{1}{4} + 4\lambda^2 - 5\lambda + \frac{7}{4} = 1 \Leftrightarrow 4\lambda^2 - 5\lambda + 1 = 0 \Leftrightarrow \lambda = 1$ ή $\lambda = \frac{1}{4}$.
- Για $\lambda = 1$ προκύπτει $P(A) = 4$, οπότε η τιμή $\lambda = 1$ απορρίπτεται διότι $0 \leq P(A) \leq 1$.
  - Για $\lambda = \frac{1}{4}$ προκύπτει $P(A) = \frac{1}{4}, P(K) = \frac{1}{2}, P(M) = \frac{1}{4}$. Άρα η τιμή $\lambda = \frac{1}{4}$ είναι η ζητούμενη.

B3. $P(M) = \frac{1}{4} \Leftrightarrow \frac{N(M)}{N(\Omega)} = \frac{1}{4} \Leftrightarrow N(M) = \frac{1}{4} \cdot N(\Omega) = \frac{1}{4} \cdot 68 = 17.$

Επίσης, $P(A) = \frac{1}{4} \Leftrightarrow \frac{N(A)}{N(\Omega)} = \frac{1}{4} \Leftrightarrow N(A) = \frac{1}{4} \cdot N(\Omega) = \frac{1}{4} \cdot 68 = 17.$

$P(K) = \frac{1}{2} \Leftrightarrow \frac{N(K)}{N(\Omega)} = \frac{1}{2} \Leftrightarrow N(K) = \frac{1}{2} N(\Omega) = \frac{1}{2} \cdot 68 = 34.$

B4. Έστω A το ενδεχόμενο να επιλεγεί άσπρη σφαίρα και M το ενδεχόμενο να επιλεγεί μαύρη σφαίρα. Ζητείται η πιθανότητα του ενδεχομένου $A \cup M$. Επειδή τα A, M είναι

ασυμβίβαστα, είναι: $P(A \cup M) = P(A) + P(M) = \frac{1}{4} + \frac{1}{4} = \frac{1}{2}.$

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Έχουμε:

$$\bar{x} = \sum_{i=1}^7 x_i f_i = 8 \cdot 0 + 10 \cdot 0,1 + 12 \cdot 0,2 + 14 \cdot y_{\Delta} + 16 \cdot y_E + 18 \cdot 0,1 + 20 \cdot 0$$

Επειδή $\bar{x} = 14,2$ θα έχουμε:

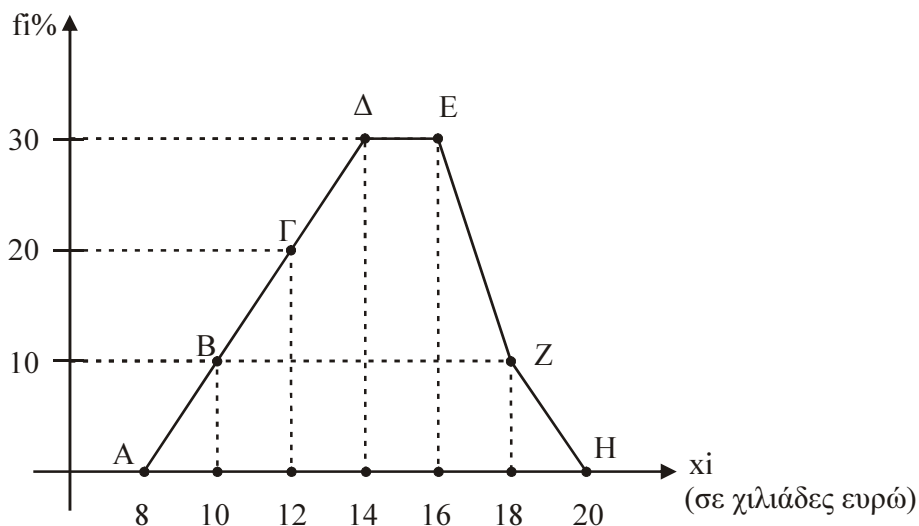
$$14,2 = 1 + 2,4 + 30y_{\Delta} + 1,8 \Leftrightarrow \quad (\text{αφού } y_{\Delta} = y_E)$$

$$14,2 - 5,2 = 30 y_{\Delta}$$

$$y_{\Delta} = \frac{9}{30} = 0,3.$$

Άρα: $y_{\Delta} = y_E = 0,3$

Γ2. Έχουμε:

Γ3. Είναι:

[-)	x_i	f_i %
9 - 11	10	10
11 - 13	12	20
13 - 15	14	30
15 - 17	16	30
17 - 19	18	10
Σύνολο		100

Γ4. Σύμφωνα με τον πίνακα του ερωτήματος Γ3, το ποσοστό των πωλητών που θα λάβουν το επιπλέον εφάπαξ ποσό θα είναι 40%.

Γ5. Ο αριθμός των πωλητών που δικαιούνται το εφάπαξ ποσό, που αναφέρεται στο ερώτημα Γ4, θα είναι:
 $80 \cdot 40\% = 32$.

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Η συνάρτηση f είναι παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$ ως σύνθεση παραγωγίσιμων συναρτήσεων, με

$$f'(x) = \left[e^{\frac{1}{3}x\left(x^2 - \frac{11}{10}x + \frac{2}{5}\right)} \right]' = e^{\frac{1}{3}x\left(x^2 - \frac{11}{10}x + \frac{2}{5}\right)} \left[\frac{1}{3} \left(x^3 - \frac{11}{10}x^2 + \frac{2}{5}x \right) \right]'$$

$$= e^{\frac{1}{3}x\left(x^2 - \frac{11}{10}x + \frac{2}{5}\right)} \left[\frac{1}{3} \left(3x^2 - \frac{11}{5}x + \frac{2}{5} \right) \right] = e^{\frac{1}{3}x\left(x^2 - \frac{11}{10}x + \frac{2}{5}\right)} \left(x^2 - \frac{11}{15}x + \frac{2}{15} \right)$$

$$f'(x) = 0 \Leftrightarrow e^{\frac{1}{3}x\left(x^2 - \frac{11}{10}x + \frac{2}{5}\right)} \cdot \left(x^2 - \frac{11}{15}x + \frac{2}{15} \right) = 0 \Leftrightarrow (\text{αφού } e^{\frac{1}{3}x\left(x^2 - \frac{11}{10}x + \frac{2}{5}\right)} \neq 0 \quad \forall x \in \mathbb{R})$$

$$x^2 - \frac{11}{15}x + \frac{2}{15} = 0 \Leftrightarrow 15x^2 - 11x + 2 = 0 \Leftrightarrow x = \frac{1}{3} \quad \text{ή} \quad x = \frac{2}{5}.$$

Προκύπτει έτσι ο επόμενος πίνακας μεταβολών:

x	$-\infty$	$1/3$	$2/5$	$+\infty$	
f'	+	$\emptyset$	-	$\emptyset$	+
f	$\nearrow$		$\searrow$	$\nearrow$	

Επομένως η f είναι:

- γνησίως αύξουσα στο διάστημα $\left(-\infty, \frac{1}{3}\right]$,
- γνησίως φθίνουσα στο διάστημα $\left[\frac{1}{3}, \frac{2}{5}\right]$,
- γνησίως αύξουσα στο διάστημα $\left[\frac{2}{5}, +\infty\right)$,

και παρουσιάζει

- τ. μέγιστο στη θέση $x_1 = \frac{1}{3}$
- τ. ελάχιστο στη θέση $x_2 = \frac{2}{5}$.

Είναι:

- $v_1 = 2 \cdot x_1 + 1 = 2 \cdot 0 + 1 = 1$.
- $v_2 = 2 \cdot x_2 + 2 = 2 \cdot 2 + 1 = 5$.
- $v_3 = 2 \cdot x_3 + 2 = 2 \cdot 3 + 1 = 7$.

Έτσι προκύπτει ο παρακάτω πίνακας κατανομής συχνοτήτων:

x_i	v_i	$x_i v_i$
$x_1 = 0$	$v_1 = 1$	0
$x_2 = 2$	$v_2 = 5$	10
$x_3 = 3$	$v_3 = 7$	21
	$v = 13$	

$$\text{Άρα } \bar{x} = \frac{0+10+21}{13} = \frac{31}{13}.$$

Δ2. Είναι $A \subseteq B$ άρα $P(A) \leq P(B)$, οπότε $P(A) = \frac{1}{3}$ και $P(B) = \frac{2}{5}$.

Ακόμα, επειδή $A \subseteq B \Rightarrow A \cap B = A$.

Οπότε:

- $P(A \cap B) = P(A) = \frac{1}{3}$.
- $P(A - B) = P(A) - P(A \cap B) = \frac{1}{3} - \frac{1}{3} = 0$.

- $P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B) = \frac{1}{3} + \frac{2}{5} - \frac{1}{3} = \frac{2}{5}$.
- $P(B - A) = P(B) - P(A \cap B) = \frac{2}{5} - \frac{1}{3} = \frac{1}{15}$.

$\Delta 3.$ **$\alpha)$** $f(x) = h(x) \Leftrightarrow e^{\frac{1}{3}x(x^2 - \frac{11}{10}x + \frac{2}{5})} = e^{\frac{1}{5}x(\frac{3x^2}{2} - x - \frac{1}{3})} \stackrel{e^x = 1-1}{\Leftrightarrow}$

$$\Leftrightarrow \frac{1}{3}x(x^2 - \frac{11}{10}x + \frac{2}{5}) = \frac{1}{5}x(\frac{3x^2}{2} - x - \frac{1}{3}) \Leftrightarrow 5x(x^2 - \frac{11}{10}x + \frac{2}{5}) = 3x(\frac{3x^2}{2} - x - \frac{1}{3}) \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow 5x(x^2 - \frac{11}{10}x + \frac{2}{5}) - 3x(\frac{3x^2}{2} - x - \frac{1}{3}) = 0 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow x(5x^2 - \frac{11}{2}x + 2 - \frac{9x^2}{2} + 3x + 1) = 0 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow x(\frac{1}{2}x^2 - \frac{5x}{2} + 3) = 0 \Leftrightarrow x(x^2 - 5x + 6) = 0 \Leftrightarrow x_1 = 0, x_2 = 2, x_3 = 3.$$